

Luksushegn i EGETRÆ

En beklædning med lodrette lister er både hot og flot. Her viser vi dig, hvordan du bygger et støjhegn beklædt med lister af egetræ.

Resultatet er praktisk og effektivt, men frem for alt hamrende flot.

Vi var heldige at få fingrene i et parti egetræ til rimelige penge, men du kan selvfølgelig bygge hegnet i den træsort, du har lyst til.

Ønsker du en lynhurtig hegnsløsning, kan vi lige så godt slå fast, at du ikke skal vælge en beklædning med smalle, lodrette lister. Det er tidskrævende, simpelt hen fordi hver eneste liste skal forbores (her med fem huller i hver) og derefter sættes op med stor præcision. Den smukke løsning kræver altså både tid og tålmodighed, men det lønner sig. Resultatet taler sit eget

tydelige sprog. Vælger du en robust træsort som eg, får du et hegn, der holder i mange år. Det kan sagtens erstattes af fx en billigere hårdtræs-type eller trykimprægneret træ.

Støjhegn med snorlige linjer

Bag det smukke ydre gemmer sig her et støjhegn. Det kræver et træskelet, der kan rumme de støjdæpende terrænbatts. Den del af arbejdet er

ikke nær så tidskrævende som det efterfølgende med listerne. Allervigtigst for et smukt resultat er, at skruerne sidder snorlige, for det vil straks forstyrre øjet, hvis de ikke gør. Derfor gør vi lidt ekstra ud af at vise, hvordan du borer for i listerne med en hjemmelavet skabelon, og hvordan du får skruerne til at sidde på en helt lige linje ved hjælp af en kridtsnor og en støtteklods. □

Gør Det Selv



SVÆRHEDSGRAD

Håndværksmæssigt er det ikke så svært at bygge hegnet – men tidsmæssigt er det krævende, da der er meget finjustering.

LET

SVÆRT



TIDSFORBRUG

Ca. 2 uger til 12 meter hegnet.



PRIS

Ca. 2.000 kr. pr. meter, når højden på hegnet er 2,6 meter.

Træsarter velegnede til hegnet

Egetræ kan stå ubehandlet, men holder længere, hvis det får olie.

Egetræsletter er ikke standardvare i byggemarkedet, men vil kunne fås eller eventuelt bestilles på et savværk. **Eg er en robust og hård træsort, der kan tåle det omskiftelige danske vejr.** Det er vigtigt, du bruger syrefaste og rustfrie A4-skrue til montering, da træet ellers kan misfarves.

Ønsker du at bevare gløden i fx teak, kan du give det træolie. Ellers vil det med årene patinere til sølvgråt.

Er du mere til mørke træsorter, er der flere muligheder i hårdttræ, som også egner sig godt til det danske klima, fx teak og robinie. **Disse træsorter har typisk et højt naturligt olieindhold og kan stå ubehandlet**, så det ikke er nødvendigt at vedligeholde træet. Det er typisk træ, der skal bestilles.

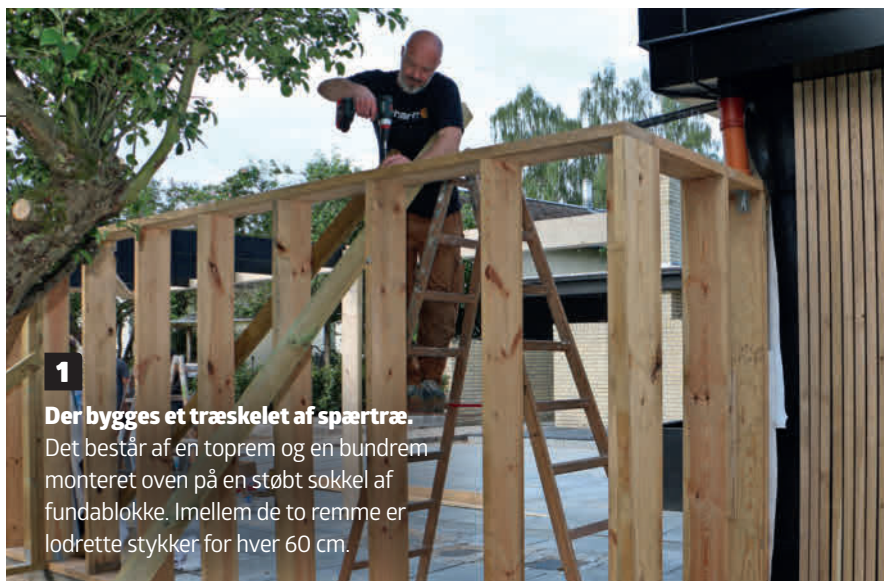
Trykimprægneret træ skal løbende vedligeholdes for at holde længe.

Både egetræ og det mørke hårdttræ hører til i den dyre ende af prisskalaen. Hvis du gerne vil have et listehegn uden at ofre så mange penge, er trykimprægneret træ også en mulighed. **Det er let at få fat i og klarer sig udmærket, hvis du behandler det med træolie eller træbeskyttelse.**

Træskelet med isolering

Listehegnet her er bygget som et støjhegn, der kan lukke af for lyden i de nærmeste omgivelser. Derfor skal træskelettet bag de elegante, smalle lister være ret kraftigt, så der er plads til, at det kan fyldes op med isolerende terrænbatte. Træskelettet bygges af spærtræ, som monteres oven på en støbt sokkel af fundablokke.

Når terrænbatte er sat fast i træskelettet, lukkes af med vindpap. Udenpå fastgøres vandrette afstandslister til at skrue de lodrette lister fast til.



1

Der bygges et træskelet af spærtræ.

Det består af en toprem og en bundrem monteret oven på en støbt sokkel af fundablokke. Imellem de to remme er lodrette stykker for hver 60 cm.



2

Der er lagt murpap under bundremmen

for at sikre, at der ikke trænger fugt op i konstruktionen fra fundamentet. De lodrette stykker spærtræ fastgøres med vinkelbeslag og skruer til bund- og toprem.



3

Isolerende terrænbatte skæres til, så de passer i bredden mellem træskelettets lodrette dele. Terrænbatte er en hård og vandafvisende isolering, der ikke er så fleksibel, så du skal være præcis med hobbykniven.



4

De isolerende terrænbatte sættes på plads i træskelettet, så hegnet bliver lydisoleret.

Det er nemmest, hvis du starter med isoleringen nedefra. Husk at bruge handsker, når du arbejder med isolering!

Vindpap, der tåler vand og sol

Vindpap, der monteres uden på et udendørs hegn, skal kunne holde til det omskiftelige danske vejr. Derfor er det vigtigt, at du vælger en vejrbestandig type, der er fugt- og vandafvisende. Er din afsluttende træbeklædning "åben" som her, skal vindpappet også være uv-bestandigt, da solens stråler kan trænge ind gennem mellemrummene.



5

Monter vindpap uden på træskelettet,

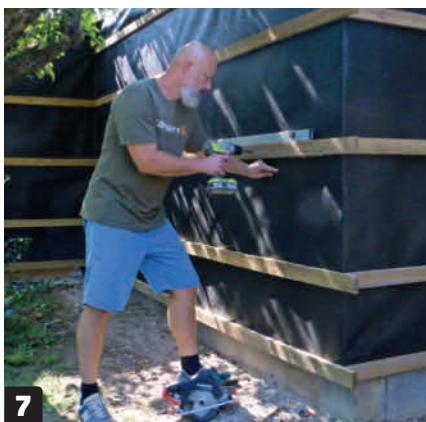
når det er fyldt op med isolering over det hele. Vindpappet sættes fast til træskelettet med en klammepistol. Start nedefra.



6

Det sidste vindpap sættes fast.

Når du starter nedefra og slutter med den øverste bane udover, sikrer du, at du får det rigtige overlæg, så der ikke kan trænge vand ind.

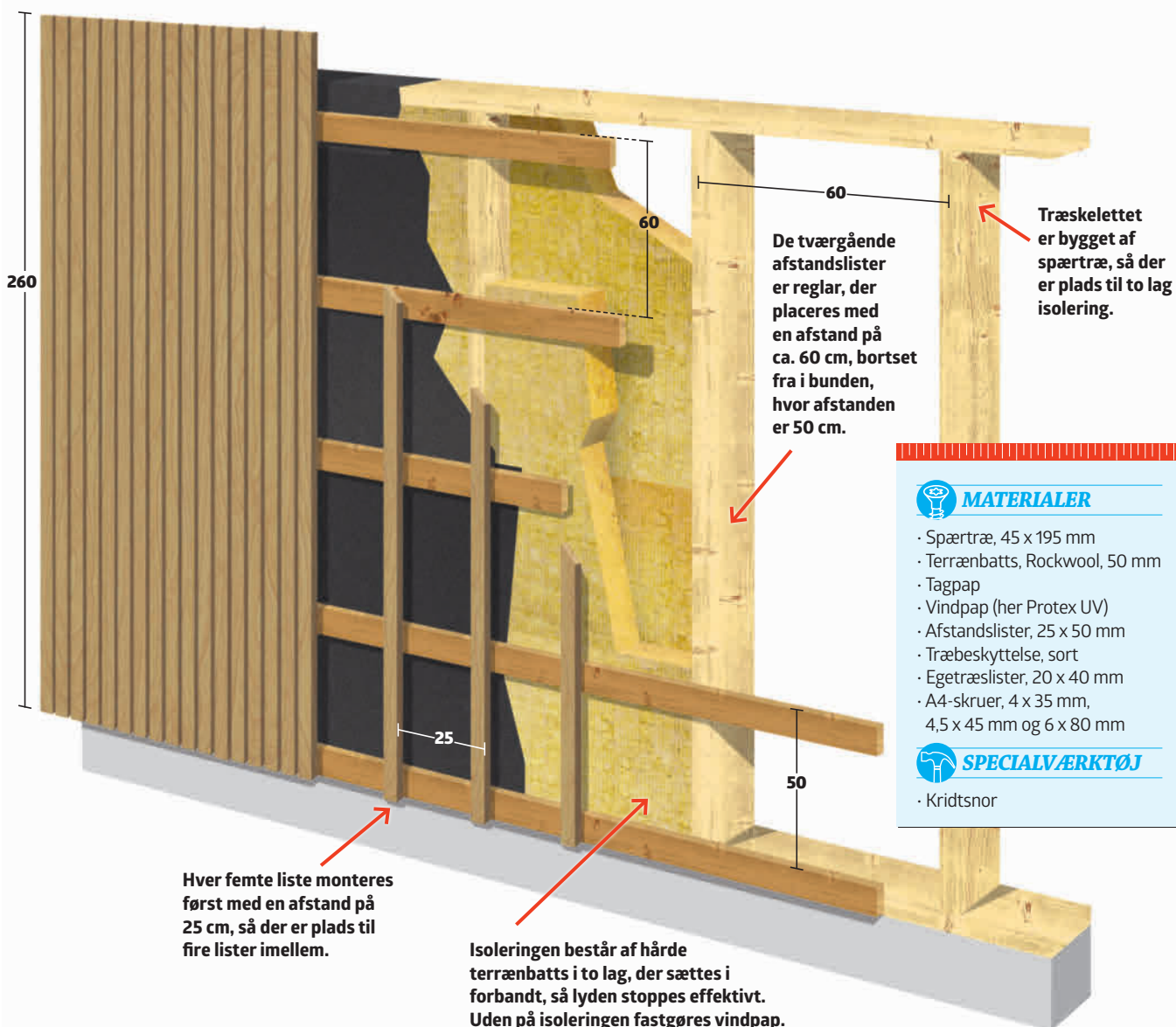


7 **Fastgør vandrette afstandslister** uden på vindpappet, som de lodrette lister senere skal monteres til. Her består afstandslisterne af trykimprægnerede reglar. Der monteres fem i alt med en afstand på ca. 60 cm.



8

Afstandslisterne males med sort træbeskyttelse – samme farve som vindpappet – så der kun kan ses én farve i mellemrummet mellem de lodrette lister, når de sættes op.



MATERIALER

- Spærtræ, 45 x 195 mm
- Terrænbatts, Rockwool, 50 mm
- Tagpap
- Vindpap (her Protex UV)
- Afstandslist, 25 x 50 mm
- Træbeskyttelse, sort
- Egetræslist, 20 x 40 mm
- A4-skruer, 4 x 35 mm, 4,5 x 45 mm og 6 x 80 mm



SPECIALVÆRKTØJ

- Kridtsnor

Forboring af listerne



1

Mål op, hvor listerne skal skæres til.

Sørg for, at evt. enderevner fjernes. Selvom listerne senere skal skæres til både foroven og forneden, er det godt at fjerne store revner allerede nu.



2

Sav listerne til i enderne med en rundsav efter dine opmærkninger. Sørg for, at listerne er spændt godt fast, mens du saver.



3

Bor for i alle listerne – fem huller i hver.

Læg en skabelonliste med forborede huller oven på hver enkelt liste, og bor for til de fem huller, der er tilpasset afstandslisternes placering.

En boreskabelon sikrer skruer på lige linje

Egetræ er hårdt træ – derfor SKAL egetræslister forbores, før du sætter dem op. Den nemmeste metode er at lave en boreskabelon, som du borer huller efter på samtlige lister. Skabelonen sikrer, at alle skruer kommer til at sidde snorlige – på rad og række.



1



2

1. Hold en egetræsliste op ad vindpapkædningen med afstandslisterne. Markér på listen, hvor der skal bores, for at skruerne kommer til at sidde i midten af hver afstandsliste.

2. Mærk præcist op til hvert enkelt hul. Det skal placeres nøjagtigt midt på listen. Mærk op til alle fem huller, så der er en lodret, lige linje mellem dine markeringer.

3. Lav en lille fordybning med en spids genstand midt i markeringerne til hullerne. Det sikrer, at boret ikke "glider" og kommer til at sidde en smule forskudt i forhold til de andre huller. Gør dig umage! Bliver skabelonen skæv, bliver alle borerne skæve.

4. Bor for i skabelonlisten til de fem huller med et 4,5-mm-bor. Sørg for at holde boret lodret, så hullerne i listen bliver vinkelrette. Nu har du din skabelonliste, som du skal bruge til forboring af alle listerne.



3



4

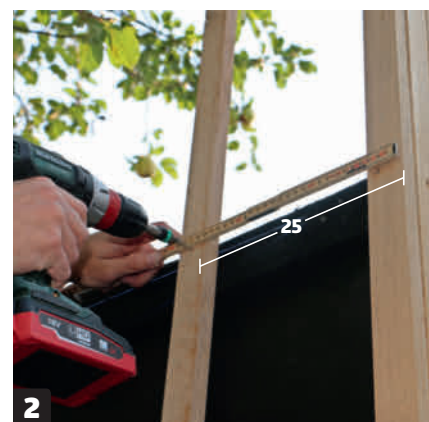
Hver femte liste sættes op

For at få et flot resultat med lister, der sidder snorlige og med præcis den samme afstand, er det vigtigt, at du sætter dem op med en vis systematik.

Hvis du blot måler op til hver enkelt liste, kan det hurtigt løbe løbsk. Det undgår du ved fx at montere hver femte liste, som vi har valgt her. Når du har målt præcist op og fastgjort alle de lister, der skal placeres som hver femte, er det langt mere overskueligt at fastgøre de fire lister, der skal sidde derimellem.



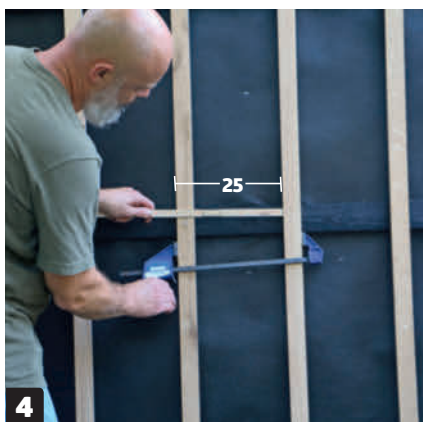
1 Markér med en kridtsnor på den øverste, vandrette reglar, hvor de øverste skruer i listerne skal sidde. Fordi forboringerne i listerne er udført superpræcist, er du nu sikker på, at alle skruer vil sidde nøjagtigt.



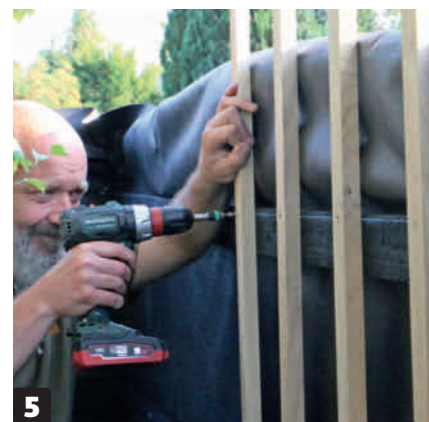
2 Monter i første omgang hver femte liste – så er det lettere at holde den samme luft mellem listerne. Afstanden mellem de 4 cm brede lister er 1 cm. Det giver en afstand på 25 cm mellem hver femte liste.



3 Monter derefter listen i bunden, som også rettes præcist ind, inden den skrues fast med 4,5 x 45-mm-skruer. Og derefter kommer de midterste skruer.



4 Ret evt. listerne ind på midten med en tvinge. Det kan ske, at listerne buer lidt på midten, og dermed kan det blive nødvendigt at tvinge dem på plads, mens de skrues fast.



5 Så kører du bare derudad med fastgørelse af hver femte liste. Vær omhyggelig med at få den øverste skruer placeret præcis i den blå kridtstreg – så kommer de resterende skruer til at sidde i den rigtige højde.

VÆRKTØJ

Brug et metalbor. Der skal bores mange huller, når du bygger et listehegn. Sørg for at sætte et nyt, skarpt bor i maskinen, og brug et metalbor – det skal ikke skiftes så ofte. Kør så med de højest mulige omdrejninger. Det er det mest effektive i længden.

MATERIALER

Brug kun skruer, der er både rustfri og syrefaste, til hårdt træ som fx eg. Hvis de ikke er syrefaste, vil der med tiden komme sorte mærker fra garvesyre omkring skrueerne.



6 Tjek, at listerne er placeret i lod, med jævne mellemrum. Selv den mindste slinger i valsen her vil blive meget tydelig.

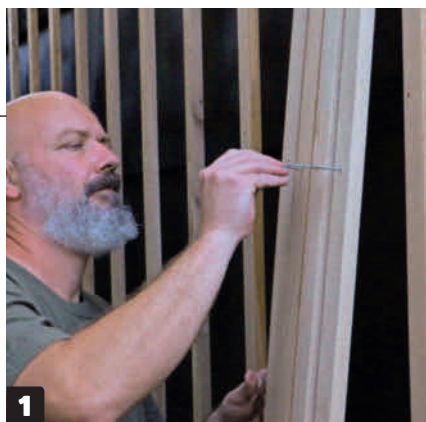
Vaterpas-set holdes op på kanten af listen for at sikre, at den er 100 pct. lodret.

Resten af listerne monteres

Præcision er altafgørende for, at et hegn med så tynde lister ser godt ud. Så du skal tage dig tiden til at få justeret listerne ordentligt på plads, inden du skruer dem fast.

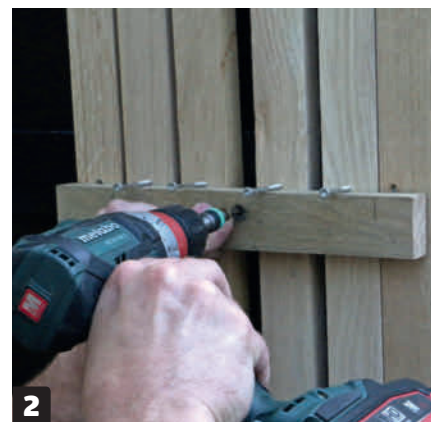
Her bruges en støtteklods, der kan holde de fire mellemliggende lister svævende i den rigtige højde, indtil de er justeret endeligt på plads imellem hver femte liste.

Afstanden mellem listerne her er 1 cm, og der sættes afstandsklodser imellem alle lister, inden de skrues fast.



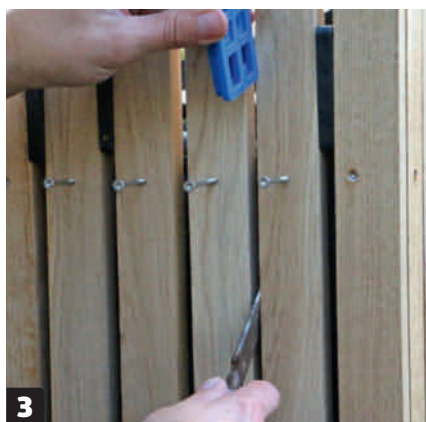
1

Sæt skruer fast i fire lister, som skal monteres i de mellemrum, du har lavet. Skrueerne sættes i første omgang fast med håndkraft – bare så de lige bider sig fast i træet, klar til at blive skruet fast.



2

Listerne sættes fast med en støtteklods mellem de lister, der allerede er fastgjort. Klodsen skrues fast, så den bare lige holder listerne svævende i den rigtige højde med skrueerne præcis ud for hinanden.



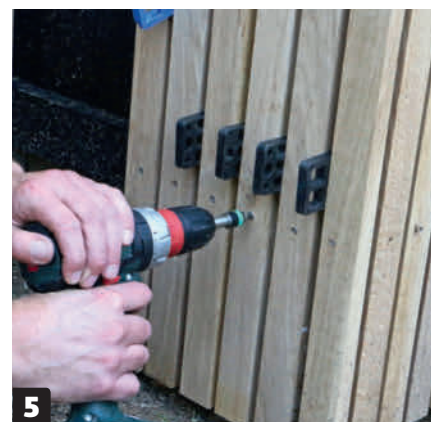
3

Listerne justeres på plads, mens de svæver på støtteklodsen. Metoden gør, at du har masser af tid til det. Sæt 10-mm-plastklodser fast i mellemrummene.



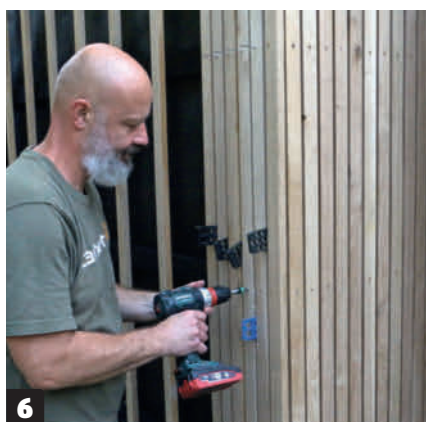
4

Skrue listerne fast foroven, når de alle sidder korrekt. Husk også at tjekke, at listerne sidder rigtigt i højden. Mens de svæver på støtteklodsen, har du mulighed for også at justere dem en smule i højden.



5

Skrue listerne fast forneden, efter fastgørelsen foroven. Når du gør det i den rækkefølge, har du bedre mulighed for at finjustere listerne på midten, hvis der er brug for det.



6

Til sidst fastgøres de fire lister på midten – kør hele tiden med afstandsklodser imellem alle listerne. De fjernes først, når du har skruet listerne fast.



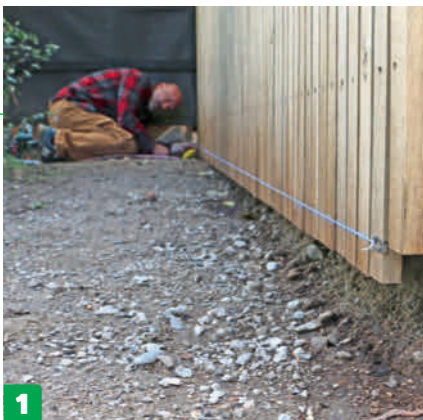
Støtteklodsen flyttes hele tiden, efterhånden som du arbejder dig længere hen på listehegnet.

7

Fortsæt med at montere de fire mellemliggende lister hele vejen hen på hegnet. Støtteklods og afstandslister rykker med, i takt med at du arbejder dig hen ad hegnet.

Listerne skæres til

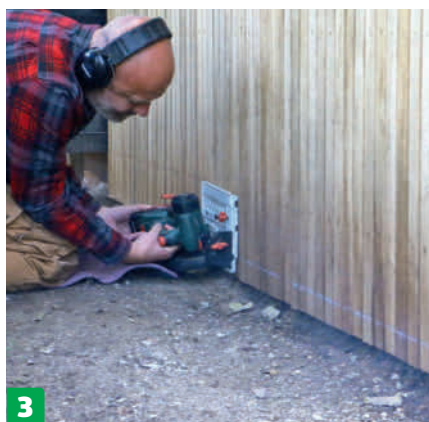
Når alle lister er skruet fast, skal hegnet skæres til både i bund og top. Det gøres med en roundsav, der indstilles til at skære et 15-graders snit, da vandet hurtigere løber af de skrå snit. Det kaldes også konstruktiv træbeskyttelse, fordi det mindsker risikoen for råd og får træet til at holde i længere tid. Det giver rigtig god mening, når der nu er lagt så meget tidskrævende finjustering i bygning af hegnet. Samtidig giver det en superflot finish med de snorlige linjer og skarpe kanter.



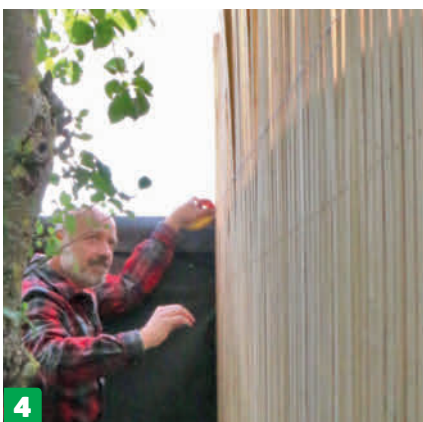
Markér med en kridtsnor, hvor listerne skal skæres i bunden. Her skal laves et skråt snit, så vandet kan løbe hurtigt af listerne. Det mindsker risikoen for råd.



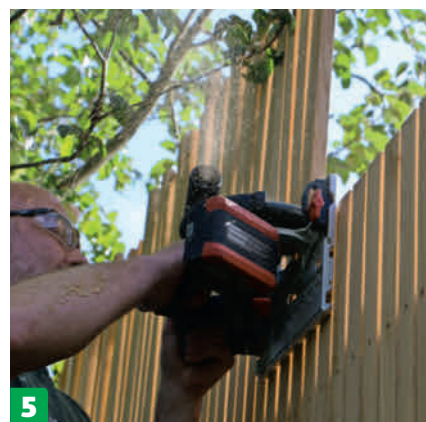
Indstil roundsaven til et 15-graders snit, så alle lister bliver skrå forneden, når du saver dem til i bunden.



Sav langs kridtstregen, så listehegnet får et rent, skråt snit forneden. Det giver en flot finish på hegnet, når du skærer listerne endeligt til til sidst.



Lav også en kridtstreg foroven, når du har besluttet dig for, hvor højt hegnet skal være. Også her er det en god idé at save med et skråt snit, så vandet hurtigere kan løbe væk.

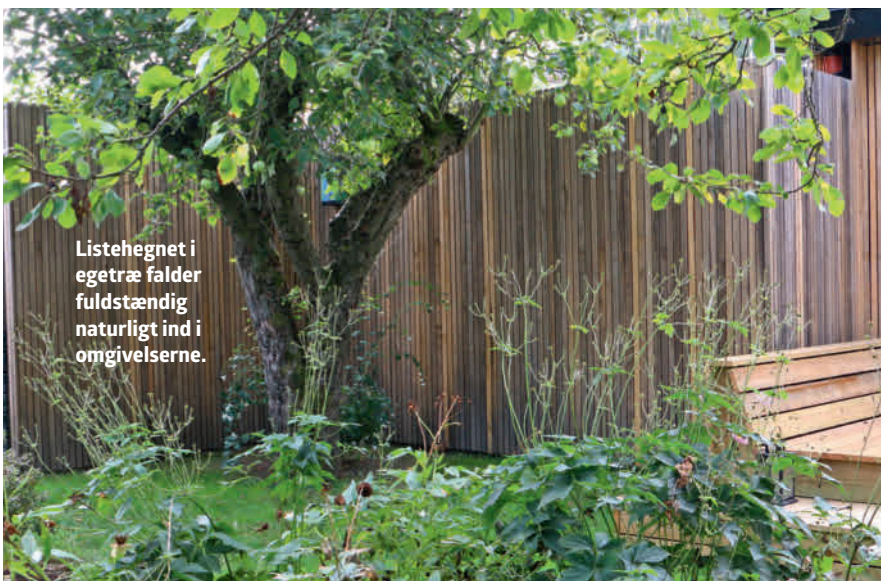


Listerne saves til foroven med roundsaven. Hvis du ønsker en alukappe foroven til at beskytte endetræet, er det ikke nødvendigt at save til med et skråt snit.

Beskyt listerne foroven



Endetræ er mere modtageligt over for vandpåvirkning, fordi træet generelt er mere "åbent". Vand trænger derfor lettere ind, hvis du ikke skærer træet skråt eller beskytter det med en alukappe. Du kan også montere et dækbræt foroven – på skrå, så vandet kan løbe af. Det er lettere at udskifte et enkelt bræt foroven end de mange lister.



Listehegnet i egetræ falder fuldstændig naturligt ind i omgivelserne.